

Haarlem

Gemeente Haarlem

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Jeugd, Onderwijs en Sport

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Datum 4 november 2016
Ons kenmerk STZ/JOS 2016/506661
Contactpersoon M. Boxhoorn
Doorkiesnummer 5090
E-mail mboxhoorn@haarlem.nl
Onderwerp stand van zaken kunstgrasvelden / onderzoeksopzet

Geachte sportbestuurders,

Met deze brief informeren wij u over de opzet van het RIVM-onderzoek naar rubbergranulaat en andere onderzoeken die zijn of worden geïnitieerd. Het RIVM begint deze week met de monsternamen van rubbergranulaat op 100 sportvelden in Nederland. Op 6 plekken op het veld worden monsters genomen. Per plek wordt minimaal 1 liter granulaat met een stofzuiger opgezogen en in een glazen fles meegenomen naar het laboratorium. In het lab wordt het rubbergranulaat geanalyseerd. De KNVB heeft aan het RIVM een lijst verstrekt met voetbalclubs die voetballen op rubbergranulaat. Uit deze lijst zijn de sportvelden geselecteerd die worden meegenomen in het onderzoek. Het RIVM heeft hiervoor een afspraak gemaakt met de desbetreffende clubs om langs te komen voor de bemonstering. Ook in Haarlem wordt één voetbalvereniging benaderd. Met dit onderzoek wordt een representatief beeld verkregen van de samenstelling van het granulaat.

De onderzoeksopzet van RIVM is vorige week tijdens de eerste maatschappelijke klankbordvergadering met verschillende stakeholders uitvoerig besproken. Deze klankbordgroep (bestaande uit landelijke organisaties) zal met grote regelmaat bijeenkomen om signalen en vragen die leven in de maatschappij en binnen komen bij deze organisaties, in beeld te brengen en met elkaar te delen. Tijdens de vergadering is door het RIVM nogmaals benadrukt dat er geen reden is te stoppen met sporten op de velden met SBR-rubbergranulaat.

Onderzoek RIVM

Het onderzoek dat RIVM in opdracht van het ministerie van VWS uitvoert bestaat uit twee delen. Een veldonderzoek en een literatuuronderzoek.

Veldonderzoek samenstelling rubbergranulaat

Naast het bovengenoemde onderzoek op 100 sportvelden is een ander onderdeel van het onderzoek dat met een selectie uit de verkregen monsters in het lab wordt

gekeken in welke mate er stoffen onder bepaalde omstandigheden vrij kunnen komen. Denk hierbij aan huidcontact of het inslikken van het granulaat. Voor de te gebruiken methoden en selectie van stoffen is ook gekeken naar de aanpak en resultaten van internationale onderzoeken.

Literatuuronderzoek

De afgelopen jaren zijn er in meerdere landen onderzoeken uitgevoerd naar rubbergranulaat. Met literatuuronderzoek brengt het RIVM in kaart wat er nu bekend is over rubbergranulaat op sportvelden en de mogelijke gevolgen voor de gezondheid. Daarnaast wordt er een overzicht gemaakt van normen voor rubbergranulaat in de huidige regelgeving. Hiervoor heeft het RIVM onder andere contact met ECHA (European Chemicals Agency) en EPA (Environmental Protection Agency), omdat zij op dit moment ook onderzoek doen naar dit onderwerp.

Onderdeel van het literatuur onderzoek is ook kennis verzamelen over blootstellingsscenario's en wat er bekend is over leukemie en lymfeklierkanker in relatie tot rubbergranulaat. Voor dit laatste deel van het onderzoek werkt het RIVM samen met het Internationaal Kanker Centrum Nederland.

De resultaten van het onderzoek moeten eind 2016 beschikbaar zijn. Er moet dan een duidelijk beeld zijn van de belangrijkste chemische stoffen in rubbergranulaat in Nederland en inzicht geven in mogelijke gezondheidseffecten van rubbergranulaat. Het is dus geen volledige risicobeoordeling, dat is in het gestelde tijdsbestek niet mogelijk. Wel geeft het de eerste antwoorden op de vragen die gesteld zijn door het Ministerie van VWS.

Onderzoek VACO – RecyBem

In reactie op de ontstane onrust rond het rubbergranulaat hebben de Vereniging Band en Milieu en VACO, de branchevereniging voor de banden- en wielenbranche, de website www.sbrcheck.nu gelanceerd waar gemeenten en sportbesturen hun velden met SBR-granulaat kunnen aanmelden voor bemonstering. Aanmelden voor deze check kan tot 1 december 2016.

Via onafhankelijk onderzoek door SGS Intron wordt getest op het gehalte PAK's in het granulaat. Dit geeft aan veldeigenaren de mogelijkheid om inzicht te krijgen in hun specifieke situatie. Het RIVM is op de hoogte van dit onderzoek en de manier van onderzoek is op elkaar afgestemd.

Andere onderzoeken

ECHA-onderzoek naar rubbergranulaat

Het Europees Chemicaliën Agentschap (ECHA) verricht momenteel ook onderzoek naar de samenstelling van rubbergranulaat. Dit op verzoek van de Europese Commissie, vanuit voortdurende aandacht voor PAKs in consumentenproducten en mengsels. De afkorting PAKs staat voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen. PAKs zijn kankerverwekkende stoffen die vrij kunnen komen uit rubbergranulaat, maar bijvoorbeeld ook als je eten laat aanbranden tijdens

Haarlem

3

barbecueën. De resultaten van dit ECHA-onderzoek worden verwacht in februari 2017.

RIVM-onderzoek naar rubbertegels

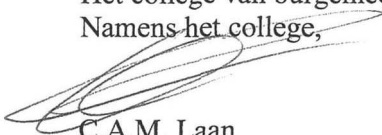
Het RIVM werkt op dit moment ook aan een risicobeoordeling van valdempingtegels die van rubbergranulaat worden gemaakt. Deze tegels worden vaak gebruikt onder kinderspeeltoestellen. De resultaten hiervan komen begin 2017 beschikbaar.

In het online-dossier Kunstgras en Gezondheid op Sportengemeenten.nl kunt u nadere informatie over deze lopende onderzoeken vinden.

In Haarlem blijven we ons richten op de landelijke lijn en volgen de ontwikkelingen rond de aangekondigde onderzoeken op de voet.

Wij vertrouwen erop u hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd,

Het college van burgemeester en wethouders van Haarlem
Namens het college,

C.A.M. Laan
Hoofd afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport